

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કર્ણાટક રાજ્ય

વિરુદ્ધ

પંચાક્ષરી ગુરુપાધ્યાય હિરામથ

૨૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨

[ન્યાયમૂર્તીશ્રી એસ. રાજેન્દ્ર બાબુ અને ન્યાયમૂર્તીશ્રી પી. વેંકટરામા રેડ્ડી]

દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦; કલમ ૩૦૨/પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨:

ટ્રાયલ કોર્ટ-એકિવટલ દ્વારા હત્યા-દોષિત ઠેરવવો/હાઈકોર્ટ દ્વારા સાક્ષીની ચોક્કસાઈના પુરાવા પર શંકા કરવી, આવા સાક્ષીના પુરાવામાં કોઈ ભૌતિક વિરોધાભાસ અથવા અંતર્ગત અસંભવિતતાઓ ન હોવાથી, હાઈકોર્ટ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી શંકા વાજબી નથી-ટ્રાયલ કોર્ટની સજા અને દોષિત ઠેરવવાની પુષ્ટિ

હત્યા-બે ફરિયાદોનું રેકોર્ડિંગ-એક પોલીસ અધિકારી દ્વારા અને બીજી પ્રોસીક્યુશન સાક્ષી દ્વારા-પ્રોસીક્યુશન કેસ પર અસર-જોકે, કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર, ફરીયાદપક્ષના સાક્ષી નિવેદનમાંથી નિષ્કર્ષ કાઢવો વાજબી નથી કે પ્રથમ અહેવાલ અટકાવવામાં આવ્યો હતો અને બીજો અલગ સંસ્કરણ સાથે બનાવવામાં આવ્યો હતો-તેથી તે પ્રોસીક્યુશનના કેસને તોડી પાડતો નથી.

આરોપીના નિવેદનના આધારે ગુનામાં ઉપયોગમાં લેવાતા હથિયારની શોધ-ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીના પુરાવા-ચર્ચા પર અસર

ફરિયાદી પક્ષના જણાવ્યા અનુસાર, મૃતક અને તેના ભાઈ વચ્ચે જમીનનો વિવાદ હતો. જમીનનો વિવાદ ઉકેલાયો હોવા છતાં, તેના ભત્રીજાએ જમીનને અલગ કરી દીધી હતી, જેના પર મૃતકએ વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને તેમની વચ્ચે ઝઘડો થયો હતો. દુર્ભાગ્યપૂર્ણ રાત્રે, જ્યારે મૃતક તેના મિત્ર, પીડબ્લ્યુ ૩ સાથે ફરવા ગયો અને મોડી રાત સુધી પાછો ન આવ્યો, ત્યારે મૃતકનો પુત્ર પીડબ્લ્યુ ૧, પીડબ્લ્યુ ૪ સાથે તેના પિતાને શોધવા ગયો અને જોયું કે આરોપીએ મૃતક પર સિકલથી હુમલો કર્યો અને ભાગી ગયો. પીડબ્લ્યુ ૧,૩ અને ૪ ઘાયલોને નજીકના દવાખાને લઈ ગયા, અને તબીબી અધિકારીની સલાહ પર જ્યારે તેઓ મોટી હોસ્પિટલમાં ગયા, અને રસ્તામાં મૃતકનું મોત થયું.

પીડબ્લ્યુ ૧ એ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હતી અને મૃતદેહના પોસ્ટમોર્ટમ કરનાર પીડબ્લ્યુ ૭ એ અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે મૃતકને થયેલી ઈજાઓમાંથી એક મોતને ઘાટ ઉતારવા માટે પૂરતી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપી-પ્રતિવાદીને આઈ.પી.સી.ની કલમ ૩૦૭ હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે આરોપીને શંકાનો લાભ આપીને નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો. આથી રાજ્ય દ્વારા આ અપીલ કરવામાં આવી છે.

### અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

ઠેરવ્યુ ૧.૧. તે પીડબ્લ્યુના પુરાવા પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. ૩ અને ૯ (પંચ સાક્ષી) કે ઘરોની દિવાલો પર ત્રણ કે ચાર જગ્યાએ લોહીના ડાઘ હતા અને ફરિયાદી પક્ષ તે સમજાવી શક્યો ન હતો. ઉચ્ચ અદાલતે એવો મત વ્યક્ત કર્યો હતો કે જો આ સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો સાક્ષીનું નિવેદન શંકાસ્પદ બની જાય છે. આ વતી હાઈકોર્ટ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી શંકા વાજબી શંકા નથી પરંતુ દૂરની વાત છે. ગુનાનું દ્રશ્ય તેમજ પીડિતાનો મૃતદેહ જ્યાં મૂકવામાં આવ્યો હતો તે ઘર ઉપરોક્ત ઘરોની ખૂબ નજીક હોવાથી, મૃતકને સ્પર્શ કરનાર અથવા લઈ જનાર કોઈ વ્યક્તિ લોહીના સંપર્કમાં આવે અને પછી દિવાલોને સ્પર્શ કરે તેવી સંભાવના હતી. માત્ર હકીકત એ છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ તે ચોક્કસ વ્યક્તિને નિર્ધારિત કરી શક્યું ન હતું કે જેણે નજીકની દિવાલો પર હાથ

ઘસ્યા હતા, તે અનુમાન કરી શકાતું નથી કે સમગ્ર ફરિયાદી પક્ષનો કેસ જમીન પર પડે છે. હકીકતમાં તે પીડબ્લ્યુ ૩-સ્વતંત્ર સાક્ષી છે: જેમણે તપાસ અધિકારીને આ ઘરોની દિવાલો પર લોહીના નિશાન બતાવ્યા હતા. જો પીડબ્લ્યુ ૩ આ ઘટનાનું વિકૃત સંસ્કરણ આપવા માંગતો હોત, તો તેણે પોલીસ અધિકારીઓને તે લોહીના ડાઘવાળા નિશાન બતાવવાનું ટાળ્યું હોત.[૭૦૯-બી-ઈ]

૧.૨.સાચું છે કે, પીડબ્લ્યુ ૪ અને પીડબ્લ્યુ ૧૮ દ્વારા આપવામાં આવેલા સંસ્કરણમાં અમુક અંશે વિવિધતા છે. પીડબ્લ્યુ ૪ એ પદભ્રષ્ટ કર્યું કે તેણે પીડબ્લ્યુ ૧૮ ને લગભગ ૧૫ મિનિટ સુધી પીડબ્લ્યુ ૧ દ્વારા જણાવવામાં આવતી હકીકતો રેકૉર્ડ કરતી જોઈ અને પછી તે પોલીસ સ્ટેશનમાંથી બહાર આવ્યો. તેમણે વધુમાં જુબાની આપી હતી કે પીડબ્લ્યુ ૧ લગભગ બે કલાક સુધી પોલીસ સ્ટેશનમાં હતો. જો કે, જુબાનીમાંથી, તે અનુસરતું નથી અથવા તે વાજબી રીતે અનુમાન કરી શકાતું નથી કે પ્રથમ કિસ્સામાં, પીડબ્લ્યુ ૧ એ પોલીસ અધિકારીને ઘટનાનું અલગ સંસ્કરણ આપ્યું હતું. એવું હોઈ શકે છે કે પ્રથમ વખત પીડબ્લ્યુ ૧ એ પીડબ્લ્યુ ૧૮ ને ઘટનાની વિગતો સંભળાવી હશે અને તેણે થોડા સમય માટે તેની નોંધ લેવાનું શરૂ કર્યું હશે પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે બે ફરિયાદો હતી. પીડબ્લ્યુ ૪ ની જુબાની પરથી અનુમાન લગાવવું શક્ય

નથી કે પ્રથમ અહેવાલને અટકાવી દેવામાં આવ્યો હતો અને અલગ સંસ્કરણ સાથેનો બીજો અહેવાલ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.[૭૧૦-એ-ડી]

૧.૩.પી. ડબલ્યુ. ૩, એક સ્વતંત્ર સાક્ષી, મૃતકના ભાઈને બિનજરૂરી રીતે સામેલ કરવા માંગતો નથી. પીડબ્લ્યુ ૩ ના પુરાવાઓમાં કોઈ ભૌતિક વિરોધાભાસ અથવા અંતર્ગત અસંભવિતતાઓ નથી. ટ્રાયલ કોર્ટે પુરાવા પર સાચો વિશ્વાસ કર્યો હતો, પરંતુ હાઈકોર્ટ મુખ્યત્વે હાઈકોર્ટ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલી બે શંકાસ્પદ લાક્ષણિકતાઓના પ્રકાશમાં તેમના પુરાવા પર આધાર રાખવાનું વલણ ધરાવતી હતી. તેઓ પી. ડબલ્યુ. ૩ નામના સાક્ષીના સ્પષ્ટ અહેવાલને નાબૂદ કરતા નથી. અપીલ હેઠળના ચુકાદાને ટકાવી શકાતો નથી. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલી સજા અને સજાની પુષ્ટિ થાય છે.[૭૧૦-**G-H**; ૭૧૧-**A-B**]

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: ફોજદારી અપીલ નંબર ૨૮૨/૧૯૯૫

કર્ણાટક હાઈકોર્ટના સી. આર. એલ.નં. ૪૯૭/૧૯૯૩ તા. ૬.૬.૧૯૯૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા વતી સિદ્ધાર્થ દવે, સંજય આર. હેગડે અને સત્ય મિત્રા.

સામવાળા વતી રાજેશ મહાલે અને પી. પી. સિંહ.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

**પી. વેંકટરામા રેડ્ડી, જે.** મૃતક શંકરૈયા હિરેમઠ, જેઓ ડીએસપી તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, તેમને ૨૫.૪.૧૯૯૩ની રાત્રે તેમના વતન ગામ ઉગરખુર્દ, બેલગામ જિલ્લામાં કાપવાના હથિયાર વડે પહોંચાડાયેલી કાપની ઇજાઓને કારણે તેમનું મૃત્યુ થયું હતું. અહીં જે પ્રતિવાદી છે તે મૃતકના ભાઈના પુત્ર (ભત્રીજા) હતા, અને તેમની પર શંકરૈયાની હત્યા બદલ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨ હેઠળ આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપી-પ્રતિવાદીને મુખ્યત્વે ફરીયાદપક્ષના સાક્ષી ૩ ની જુબાનીના આધારે દોષિત ઠેરવ્યા હતા, જેઓ ફરીયાદપક્ષના મતે, તે કમનસીબ રાત્રે મૃતક સાથે ફરવા નીકળ્યા હતા.

ફરીયાદી પક્ષના જણાવ્યા અનુસાર મૃતક અને તેના ભાઈ વચ્ચે ગામમાં અમુક જમીનોને લઈને વિવાદ હતો અને વિવાદનું સમાધાન થયું હતું. જો કે, ઘટનાના લગભગ ૧૫ દિવસ પહેલાં મૃતકએ આરોપી જે તેના ભાઈનો પુત્ર છે તેને મોકલ્યો જ્યારે તેણે સાંભળ્યું કે તે જમીનને અલગ કરી રહ્યો છે જે તેના ભાઈના હિસ્સામાં પડી હતી. તે સંદર્ભમાં તેમની વચ્ચે ઝઘડો થયો હતો. બે કે ત્રણ દિવસ પછી,

જ્યારે મૃતકએ મજૂરોને ઉપરોક્ત જમીન પર નીંદણ કાઢવા માટે મોકલ્યા ત્યારે આરોપીઓએ વાંધો ઉઠાવ્યો અને તેમને પરત મોકલી દીધા. ત્યારબાદ મૃતક તેના પુત્ર સાથે ખેતરમાં ગયો અને આમ કરવા બદલ આરોપીની પૂછપરછ કરી. ત્યાં ફરી ઝઘડો થયો. મૃતકને તેના મિત્ર સદાશિવ પીડબ્લ્યુ ૩ સાથે ફરવા જવાની ટેવ હતી, જે રાત્રે સ્થાનિક સહકારી મંડળીના સચિવ હતા અને લગભગ ૧૦.૩૦ સાંજે ઘરે પરત ફરતા હતા. તેઓ જૈન બસ્તીમાં 'કટ્ટા' પર બેસીને ગપસપ કરતા હતા. નિર્ણાયક રાત્રે એટલે કે ૨૫.૪.૧૯૯૩, હંમેશની જેમ, મૃતક અને સદાશિવ ફરવા ગયા હતા પરંતુ મૃતક ૧૦.૩૦ સાંજ સુધી પરત ફર્યા ન હતા. પીડબ્લ્યુ ૧ જે તેના પિતાની રાહ જોઈ રહ્યો હતો તે તેના પિતાની સલામતીથી ચિંતિત હતો અને તે પીડબ્લ્યુ ૪ સાથે તેના પિતાને શોધવા માટે રસ્તા પર ગયો હતો. તેઓએ બાલુ ગોંડાલીના ઘરની સામેના રસ્તા પર મૃતક અને પીડબ્લ્યુ ૩ ને જોયા જ્યાં વીજળીની બત્તી હતી. તે સમયે આરોપી અચાનક બીજા રસ્તા પરથી આવ્યો હતો અને મૃતકના શરીરના ઘણા ભાગો પર સિકલ વડે હુમલો કર્યો હતો. હુમલો કર્યા બાદ આરોપી ઘટનાસ્થળેથી ફરાર થઈ ગયો હતો. પીડબ્લ્યુ ૧,૩ અને ૪ પીડિતાને શંકર જોશીના ઘર સુધી લઈ ગયા જે મૃતકના ઘરની નજીકમાં છે અને તેને શંકર જોશીના ઘરના 'કટ્ટા' પર મૂકવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ તેમને જીપમાં ઉગારખુર્દ ખાતેની દવાખાને લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ડૉક્ટરે તેમને ઘાયલોને મિરાજની મોટી હોસ્પિટલમાં લઈ જવાની સલાહ આપી હતી. મિરાજ જવાના માર્ગમાં, મૃતકનું લગભગ ૦:૩૦ વાગ્યે મોત

થયું હતું. ત્યારબાદ, મૃતક-ફ.સા.૧ ના પુત્ર દ્વારા કાગવાડના પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેના કારણે તપાસ અને આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. મૃત શરીર પર પોસ્ટમોર્ટમ કરનારી પીડબ્લ્યુ ૭ ને ડાબા નાના આંગળી પર ત્રણ ઉઝરડા અને એક ઘા જોવા મળ્યા હતા. પીડબ્લ્યુ ૭ અનુસાર ચોથી ઇજા જીવલેણ સાબિત થઈ હતી. ઇજાનું વર્ણન નીચે મુજબ છે:

" ૪. ૭ ડાબા કાન અને ગરદનના અગ્રવર્તી પાસા પર સે. મી. x ૨ સે. મી. કોતરણીવાળું ઘા. સ્ટર્નોકિલયોઈડ માસ્ટોઈડ સ્નાયુ પેરોટિડ ગ્રંથિ, ફાસિયલ ચેતા, આંતરિક જગ્યુલર નસ, બાહ્ય જગ્યુલર નસ કાર્કોટિડ ધમની, કાપેલા હાડકાં સાથે કોફર અને ૧ સે. મી. લાંબી માસ્ટોઈડ પ્રક્રિયાને ઊંડાણપૂર્વક સંડોવતા મેડિબલના ખૂણાથી નીચે સુધી કાનના પિનાના ઉચ્ચ પાસાથી વિસ્તરે છે અને મધ્યસ્થ રીતે બાહ્ય મીટસને સંડોવે છે.

ડૉક્ટરે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે મૃત્યુનું કારણ ઉદ્દેખિત ડાબી કેરોટિડ વાહિનીઓને થયેલી ઇજાને કારણે આઘાત અને હેમમોરેજ હતું. ઇજા નંબર ૪ ગંભીર પ્રકૃતિની હતી અને મૃત્યુનું કારણ બનવા માટે પૂરતી હતી. પીડબ્લ્યુ ૭ એ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ઇજાઓ સિકલને કારણે થઈ હોઈ શકે છે.

વિદ્ધત ટ્રાયલ ન્યાયાધીશે પીડબ્લ્યુ ૩ ના પુરાવા પર ભારે આધાર રાખ્યો હતો. જો કે, ટ્રાયલ કોર્ટે પીડબ્લ્યુ ૧ અને ૪ ના સંસ્કરણને નકારી કાઢ્યું, જેમણે આ ઘટનાના સાક્ષી હોવાનો દાવો કર્યો હતો. વિદ્ધત ટ્રાયલ જજે આરોપીના કહેવા પર સિકલની શોધ અને મૃતકના લોહીથી રંગાયેલા કપડાં જપ્ત કરવા પર પણ અવિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે ટ્રાયલ કોર્ટ સાથે સંમત થતાં કે પીડબ્લ્યુ ૧ અને ૪ ના સંસ્કરણને સ્વીકારી શકાતું નથી, પીડબ્લ્યુ ૩ ના સંસ્કરણ પર આ આધાર પર શંકા વ્યક્ત કરી કે ફરિયાદી પક્ષે કેસના કેટલાક મહત્વપૂર્ણ પાસાઓ સમજાવ્યા નથી. હવે આપણે ચર્ચા કરવા માટે આગળ વધીશું કે શું ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલી ખામી કાર્યવાહીના કેસ માટે ઘાતક છે કે કેમ.

૧. પીડબ્લ્યુ ૩ અને ૯ (પંચ સાક્ષી) ના પુરાવા પરથી જાણવા મળે છે કે વાગવાડે અને તમ્મનપાથરના ઘરોની દિવાલો પર ત્રણ કે ચાર જગ્યાએ લોહીના નિશાન હતા, જે ગુનાના સ્થળની નજીક છે. ફરિયાદી પક્ષે જણાવ્યું નથી કે આ ઘરોની દિવાલો પર લોહીના નિશાન કેવી રીતે મળી આવ્યા હતા. ઉચ્ચ અદાલતે ટિપ્પણી કરી હતી કે "તે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ નથી કે મૃતક થોડા સમય માટે તે બે દિવાલો પર ઝૂકી ગયો હતો કે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ નથી કે જેણે મૃતકને તે નિશાન બનાવવા માટે જવાબદાર ઠેરવ્યો હતો. જો આ સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો સાક્ષીનું સંસ્કરણ શંકાસ્પદ બની જાય છે.

અમારા મતે, આ વતી હાઈકોર્ટ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી શંકા વાજબી શંકા નથી પરંતુ દૂરની વાત છે. ગુનાનું દ્રશ્ય તેમજ શંકર જોશીનું ઘર જ્યાં પીડિતાનો મૃતદેહ મૂકવામાં આવ્યો હતો તે ઉપરોક્ત ઘરોની ખૂબ નજીક હોવાથી, મૃતકને સ્પર્શ કરનાર અથવા લઈ જનાર કોઈ વ્યક્તિ લોહીના સંપર્કમાં આવે અને પછી દિવાલોને સ્પર્શ કરે તેવી સંભાવના હતી. માત્ર હકીકત એ છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ તે ચોક્કસ વ્યક્તિને નિર્ધારિત કરી શક્યું ન હતું કે જેણે નજીકની દિવાલો પર હાથ ઘસ્યા હતા, તે અનુમાન કરી શકાતું નથી કે સમગ્ર ફરિયાદી પક્ષનો કેસ જમીન પર પડે છે. હકીકતમાં તે પીડબ્લ્યુ ૩-સ્વતંત્ર સાક્ષી છે જેણે તપાસ અધિકારીને વાગવાડે અને થમાનપટ્ટાના ઘરોની દિવાલો પર લોહીના ડાઘવાળા નિશાન બતાવ્યા હતા. જો પીડબ્લ્યુ ૩ આ ઘટનાનું વિકૃત સંસ્કરણ આપવા માંગતો હોત, તો તેણે પોલીસ અધિકારીઓને તે લોહીના ડાઘવાળા નિશાન બતાવવાનું ટાળ્યું હોત. કોઈ પણ સંજોગોમાં, ગુનાના સ્થળની નજીક દિવાલો પર લોહીના થોડા નિશાનોનું અસ્તિત્વ જ કાર્યવાહીના કેસને તોડી પાડતું નથી.

૨. અન્ય એક પાસું કે જે હાઈકોર્ટના જણાવ્યા અનુસાર ફરિયાદી પક્ષના કેસ પર શંકા કરે છે તે બે ફરિયાદોનું કથિત અસ્તિત્વ છે, એક સબ-ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ પોલીસ (પીડબ્લ્યુ ૧૮) દ્વારા નોંધાયેલી અને બીજી પીડબ્લ્યુ ૧ દ્વારા પીડબ્લ્યુ ૧૮ ને સોંપવામાં આવેલી લેખિત ફરિયાદ. આ પાસા પર ઉચ્ચ

અદાલતે પીડબ્લ્યુ ૧ સાથે પોલીસ સ્ટેશનમાં આવેલા પીડબ્લ્યુ જના પુરાવાનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે પીડબ્લ્યુ ૧એ પીએસઆઈને આ ઘટના સંભળાવી હતી, જેમણે લગભગ ૧૫ મિનિટ સુધી તેનું રેકોર્ડિંગ કરવાનું શરૂ કર્યું હતું, જ્યારે પીડબ્લ્યુ ૧૮ અનુસાર, તેમને પીડબ્લ્યુઆઈ તરફથી માત્ર લેખિત ફરિયાદ (Ex.PI) મળી હતી. છ પાનાની આ ફરિયાદ પોતે પીડબ્લ્યુ-૧ દ્વારા લખવામાં આવી હતી અને તેના પર સહી કરવામાં આવી હતી, જે તેમની જુબાનીમાં જોવા મળે છે. તેના આધારે એફ. આઈ. આર. નોંધવામાં આવી હતી. પોલીસ સબ-ઈન્સ્પેક્ટર પીડબ્લ્યુ ૧૮ એ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે પીડબ્લ્યુ ૧ એ કોઈ મૌખિક ફરિયાદ નોંધાવી નથી પરંતુ તેણે લેખિત ફરિયાદ કરી હતી અને તે જ પોલીસ સ્ટેશનમાં લખવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે જ્યારે ફરિયાદ લખવામાં આવી રહી હતી ત્યારે તેઓ પોલીસ સ્ટેશનમાં હાજર નહોતા પરંતુ પીડબ્લ્યુ ૧ એ તેમને કહ્યું કે તે પોલીસ સ્ટેશનમાં લખાયેલું છે. સાચું છે કે, પીડબ્લ્યુ ૪ અને પીડબ્લ્યુ ૧૮ દ્વારા આપવામાં આવેલા સંસ્કરણમાં તફાવત છે, અમુક હદ સુધી પીડબ્લ્યુ ૪ એ પદભ્રષ્ટ કર્યું કે તેણે પીડબ્લ્યુ ૧૮ ને લગભગ ૧૫ મિનિટ સુધી પીડબ્લ્યુ ૧ દ્વારા જણાવેલી હકીકતો રેકોર્ડ કરતા જોયા અને પછી તે પોલીસ સ્ટેશનમાંથી બહાર આવ્યો. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે પીડબ્લ્યુ ૧ સવારે ૪ વાગ્યા સુધી એટલે કે લગભગ બે કલાક સુધી પોલીસ સ્ટેશનમાં હતો. જો કે, પીડબ્લ્યુ ૪ ની જુબાનીમાંથી, તે અનુસરતું નથી કે તે વાજબી રીતે અનુમાન કરી શકાતું નથી કે પ્રથમ કિસ્સામાં, પીડબ્લ્યુ ૧ એ પોલીસ

અધિકારીને ઘટનાનું અલગ સંસ્કરણ આપ્યું હતું. એવું હોઈ શકે છે કે પ્રથમ વખત પીડબ્લ્યુ ૧ એ પીડબ્લ્યુ ૧૮ ને ઘટનાની વિગતો સંભળાવી હશે અને તેણે થોડા સમય માટે તેની નોંધ લેવાનું શરૂ કર્યું હશે પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે બે ફરિયાદો હતી. પીડબ્લ્યુ ૪ સમગ્ર સમય દરમિયાન પીડબ્લ્યુ ૧ ની કંપનીમાં નહોતું. પરંતુ, તે ત્યાં માત્ર થોડી મિનિટો માટે જ હતો. તે પછી શું થયું તે તેની જાણમાં નથી. હકીકત એ છે કે તે વિવાદની બહાર છે કે અહેવાલનો મુસદ્દો પોતે પીડબ્લ્યુ ૧ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો અને પીએસઆઈ (પીડબ્લ્યુ ૧૮) ને સોંપવામાં આવ્યો હતો અને પોલીસ સ્ટેશનમાં અહેવાલ લખવા માટે તેમની પાસે પૂરતો સમય હતો. પીડબ્લ્યુ ૪ ની જુબાની પરથી અનુમાન લગાવવું શક્ય નથી કે પ્રથમ અહેવાલને અટકાવી દેવામાં આવ્યો હતો અને અલગ સંસ્કરણ સાથેનો બીજો અહેવાલ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.

૩. ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલું બીજું કારણ એ છે કે પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૨૭ હેઠળ આરોપીઓએ આપેલા નિવેદનના આધારે એમ. ઓ. ૩-સિકલની શોધ પર આધાર રાખી શકાય નહીં કારણ કે આરોપી દ્વારા જણાવેલા શબ્દોનો ઉલ્લેખ કર્યા વિના નિવેદનને માત્ર ચિહ્નિત કરવાથી કલમ ૨૭ની જરૂરિયાત પૂરી નહીં થાય. ટ્રાયલ કોર્ટ પણ એવું માનવા તૈયાર નહોતી કે આરોપીએ નિવેદન આપ્યું હતું કે તે સિકલ તરફ ધ્યાન દોરશે અને પછી સાક્ષીઓને તે જગ્યાએ લઈ જશે જ્યાં તે કથિત રીતે છુપાયેલું હતું. હથિયાર—

સિકલની બિન-શોધ, અમારા મતે, પીડબ્લ્યુ ૩ ના પુરાવાને બદનામ કરવા માટે નથી.

અમે પી. ડબલ્યુ. ૩, જે એક સ્વતંત્ર સાક્ષી છે, તેની જુબાની પર ધ્યાન આપ્યું છે. તે મૃતકના ભાઈને બિનજરૂરી રીતે સામેલ કરવા માંગતો નથી. પીડબ્લ્યુ ૩ ના પુરાવાઓમાં કોઈ ભૌતિક વિરોધાભાસ અથવા અંતર્ગત અસંભવિતતાઓ નથી. ટ્રાયલ કોર્ટ પુરાવા પર સાચો વિશ્વાસ કર્યો હતો, પરંતુ, હાઈકોર્ટ મુખ્યત્વે હાઈકોર્ટ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલી બે શંકાસ્પદ લાક્ષણિકતાઓના પ્રકાશમાં તેમના પુરાવા પર આધાર રાખવાનું વલણ ધરાવતી ન હતી. અમે પહેલેથી જ તેમને ચેતવણી આપી છે અને અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ પર આવીએ છીએ કે તેઓ પી. ડબલ્યુ. ૩ નામના સાક્ષીના સ્પષ્ટ અહેવાલને નાબૂદ કરતા નથી. તેથી અપીલ હેઠળના ચુકાદાને ટકાવી શકાતો નથી.

પરિણામે હાઈકોર્ટના આદેશને રદ કરીને અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલી સજા અને સજાની પુષ્ટિ કરીને અપીલની મંજૂરી આપવામાં આવે છે. પ્રતિવાદીને સજાનો બાકીનો સમયગાળો પસાર કરવા માટે કસ્ટડીમાં લેવામાં આવશે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી.

એસ. કે. એસ

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.